

Οδηγός για τις
κυπριακές επιχειρήσεις

ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

 www.mcit.gov.cy/ts

 ts@mcit.gov.cy

 [@tradeGovCy](https://twitter.com/tradeGovCy)

ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, ΕΜΠΟΡΙΟΥ, ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Στα πλαίσια της Κοινής Εμπορικής Πολιτικής, η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει θέσει ως προτεραιότητα τη διευκόλυνση πρόσβασης των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στις αγορές τρίτων χωρών, μέσω της σύναψης εμπορικών συμφωνιών με μεγάλο αριθμό εταίρων.

Σκοπός του οδηγού αυτού είναι να προσφέρει βασικές πληροφορίες στις Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις (ΜΜΕ) για την εμπορική πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να βοηθήσει τους εξαγωγείς να επωφεληθούν από τα πλεονεκτήματα που προσφέρουν οι Συμφωνίες Ελεύθερου Εμπορίου της ΕΕ με τρίτες χώρες.

Τι είναι οι Συμφωνίες Ελεύθερου Εμπορίου (ΣΕΕ);

Οι ΣΕΕ (Free Trade Agreements / FTAs) αποτελούν **νομικά δεσμευτικές διεθνείς συμφωνίες**, μεταξύ δύο ή περισσότερων χωρών, με στόχο την απελευθέρωση του μεταξύ τους εμπορίου.

Ψεφισμένο 'εμπορίου'

Εμπόριο δεν είναι μόνο η μεταφορά υλικών αγαθών

Οι εμπορικές συμφωνίες που συνάπτει η ΕΕ με τρίτες χώρες καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα θεμάτων. Σε αυτό περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

- ... το εμπόριο προϊόντων
- ... το εμπόριο υπηρεσιών
- ... οι άμεσες ξένες επενδύσεις
- ... τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας
- ... οι δημόσιες συμβάσεις
- ... η επίλυση εμπορικών διαφορών

Οι συμφωνίες συμβάλουν επίσης στην προαγωγή της χρηστής διακυβέρνησης και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Πλαίσιο σύναψης Συμφωνιών Ελεύθερου Εμπορίου

Η **κοινή εμπορική πολιτική** της Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως καθορίζεται από το άρθρο 207 της Συνθήκης της Λισαβόνας), συνεπάγεται ενιαία διαχείριση των εμπορικών σχέσεων με τις τρίτες χώρες, ιδίως μέσω ενός κοινού δασμολογίου και κοινών καθεστώτων για τις εισαγωγές και τις εξαγωγές.

Η ευρωπαϊκή εμπορική πολιτική αποτελεί **αποκλειστική αρμοδιότητα της ΕΕ**, αφού η Ένωση είναι εξουσιοδοτημένη να νομοθετεί για θέματα εμπορίου και να συνάπτει διεθνείς εμπορικές συμφωνίες.

Οι κύριοι στόχοι της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ είναι να δημιουργήσει ευκαιρίες ανάπτυξης για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, με μείωση των δασμών και βελτίωση στην **πρόσβαση στις αγορές τρίτων χωρών**, για προϊόντα, υπηρεσίες και επενδύσεις.

Τις ΣΕΕ που συνάπτει η ΕΕ, **διαπραγματεύεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή** εξ ονόματος του συνόλου της Ένωσης.

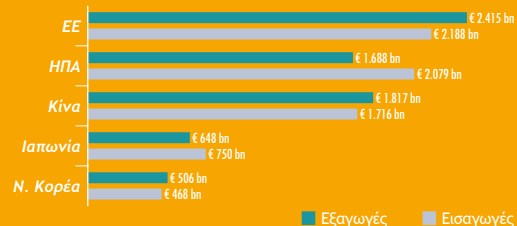
σημαντικό να γνωρίζετε

Το ελεύθερο εμπόριο είναι θεμελιώδης αρχή της ΕΕ

Η ΕΕ είναι μια από τις πιο εξωστρεφείς οικονομίες παγκοσμίως. Τα τρία τέταρτα περίπου των εισαγωγών στην ΕΕ είναι αδασολόγητα ή πραγματοποιούνται με μειωμένους δασμούς.

Ο μέσος δασμολογικός συντελεστής για το 2012 ήταν μόλις 1,6% για τα βιομηχανικά προϊόντα και 4% για όλα τα εμπορεύματα.

Εμπόριο προϊόντων και υπηρεσιών 2013

Πηγή: Eurostat, WTO

Στόχοι των Συμφωνιών Ελεύθερου Εμπορίου

Οι ΣΕΕ αποσκοπούν να εγκαθιδρύσουν ένα πιο σταθερό και διαφανές περιβάλλον διενέργειας εμπορίου και επενδύσεων. Συνοπτικά, οι στόχοι των ΣΕΕ είναι:

- Άνοιγμα νέων αγορών για προϊόντα και υπηρεσίες
- Προώθηση και προστασία των επενδύσεων
- Μείωση του κόστους των εμπορικών συναλλαγών, μέσω της μείωσης των δασμών και της γραφειοκρατίας
- Επιτάχυνση των εμπορικών συναλλαγών, χάρη στη διευκόλυνση της διαδικασίας εκτελωνισμού και τη θέσπιση συμβατών τεχνικών και υγειονομικών προτύπων
- Δημιουργία συνθηκών μεγαλύτερης ασφάλειας, μέσω της θέσπισης σαφών κανόνων σχετικά με τα δικαιώματα διανοητικής ιδιοκτησίας, τον ανταγωνισμό και τις δημόσιες συμβάσεις
- Στήριξη της αειφόρου ανάπτυξης μέσω της προώθησης της συνεργασίας, της διαφάνειας και του διαλόγου σε κοινωνικά και περιβαλλοντικά ζητήματα

ϊνδoβέγγηη Ευρωπαϊκής Επιτροπής

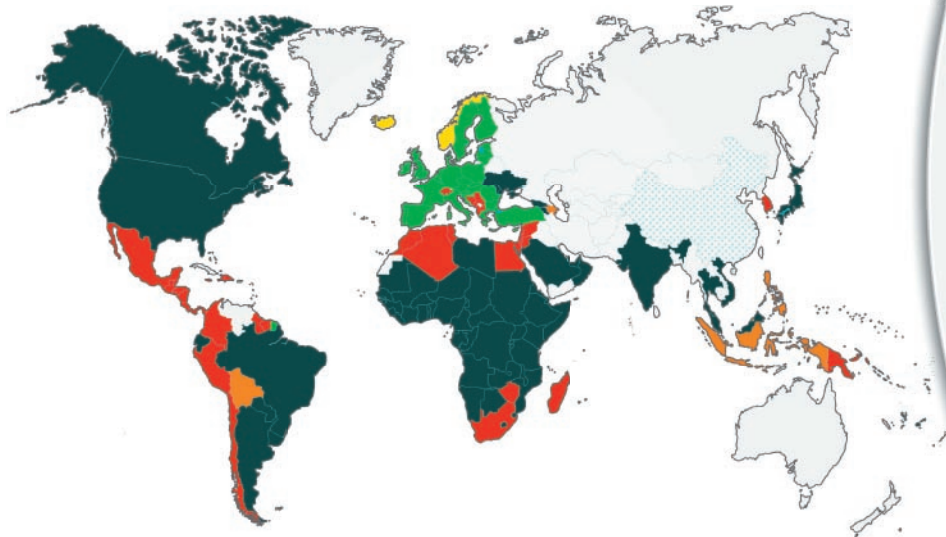
**Το ελεύθερο εμπόριο είναι
μοχλός οικονομικής ανάπτυξης
και δημιουργίας θέσεων εργασίας**

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ολοκλήρωση όλων των υπό εξέλιξη συνομιλιών για το ελεύθερο εμπόριο θα μπορούσε να έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση του ΑΕΠ της ΕΕ κατά περισσότερο από 2%, ποσοστό το οποίο ισοδυναμεί με την προσθήκη μιας χώρας όπως η Αυστρία ή η Δανία στην οικονομία της ΕΕ, καθώς και τη δημιουργία περισσότερων από 2 εκατ. νέων θέσεων εργασίας.

Από το ελεύθερο εμπόριο επωφελούνται επίσης οι καταναλωτές, καθώς μειώνονται οι τιμές και αυξάνονται οι διαθέσιμες επιλογές.

Εμπορικές σχέσεις της ΕΕ με τρίτες χώρες

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Αύγουστος 2015

Δυναμικό δίκτυο εμπορικών συμφωνιών

- Ευρωπαϊκή Ένωση και Τελωνιακή Ένωση**
Κράτη-Μέλη ΕΕ - Ανδόρα - Μονακό - Σαν Μαρίνο - Τουρκία
- Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος**
Νορβηγία - Ισλανδία - Λίχτενσταϊν
- Χώρες με τις οποίες η ΕΕ έχει προτιμησιακές εμπορικές συμφωνίες**
Μεξικό - Χιλή - Περού - Μαρόκο - Αλγερία - Τυνησία - Αίγυπτος - Ιορδάνια - Ισραήλ - Κατεχόμενα Παλαιστινιακά Εδάφη - Λίβανος - Συρία - Αλβανία - Σερβία - Μαυροβούνιο - Πρώην Γιουγκοσλαβική Δημοκρατία της Μακεδονίας - Βοσνία-Ερζεγοβίνη - Ελβετία - Δημοκρατία της Κορέας (Νότιος Κορέα) - Αντίγκουα* - Μπαρμπούντα* - Μπελιζ* - Μπαχάμες* - Μπαρμπάντος* - Δομινικά* - Δομινικανή Δημοκρατία* - Γρενάδα* - Γουιάνα* - Αϊτή* - Τζαμάικα* - Άγιος Χριστόφορος και Νέβις* - Αγία Λουκία* - Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες* - Σουρινάμ* - Τρινιτάτ και Τομπάγκο* - Κολομβία - Ονδούρα - Νικαράγουα - Παναμάς - Γουατεμάλα - Νότιος Αφρική - Μαδαγασκάρη* - Μαυρίκιος* - Σεϋχέλλες* - Ζιμπάμπουε* - Παπούα Νέα Γουινέα* - Κόστα Ρίκα - Ελ Σαλβαντόρ - Φίτζι* - Καμερούν*
- Χώρες με τις οποίες η ΕΕ διαπραγματεύεται ή έχει προτιμησιακές συμφωνίες των οποίων όμως εκκρεμεί η επίσημη ολοκλήρωση**
Καναδάς - Ινδία - Μαλαισία - Βραζιλία - Αργεντινή - Ουρουγουάη - Παραγουάη - Σαουδική Αραβία - Μποτσουάνα* - Ακτή Ελεφαντοστού* - Κουβέιτ - Κατάρ - Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα - Ομάν - Μπαχρέιν - Λιβύη - Νήσοι Κουκ* - Κιριμπάτι* - Λεσόθο* - Σουαζιλάνδη* - Μοζαμβίκη* - Νήσοι Μάρσαλ* - Μικρονησία* - Ναόουρου* - Σαμόα* - Νήσοι του Σολομώντα* - Τόνγκα* - Τουβαλού* - Βανουάτου* - Αγκόλα* - Ναμίμπια* - Κομόρες* - Τζιμπουτί* - Ερυθραία* - Αιθιοπία* - Μαλάουι* - Σουδάν* - Ζάμπια* - Μπουρουντί* - Κένυα* - Ρουάντα* - Ουγκάντα* - Τανζανία* - Κεντρική Αφρικανική Δημοκρατία* - Τσαντ* - Κονγκό* - Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό* - Ισημερινή Γουινέα* - Γκαμπόν* - Σάο Τομέ και Πρίνσιπε* - Μπενίν* - Μπουρκίνα Φάσο* - Πράσινο Ακρωτήριο* - Γκάμπια* - Γκάνα* - Γουινέα* - Γουινέα-Μπισσάου* - Λιβερία* - Μαλί* - Μαυριτανία* - Νιγηρας* - Νιγηρία* - Σενεγάλη* - Σιέρα Λεόνε* - Τόγκο* - Ζάμπια* - Βιετνάμ - Μολδαβία - Αρμενία - Γεωργία - Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής - Ταϊλάνδη - Ιαπωνία - Ουκρανία - Νότιος Αφρική* - Μαυρίκιος* - Μαδαγασκάρη* - Σεϋχέλλες* - Ζιμπάμπουε* - Παπούα Νέα Γουινέα* - Σιγκαπούρη - Μαρόκο - Ισημερινός
- Χώρες με τις οποίες η ΕΕ εξετάζει την έναρξη διαπραγματεύσεων**
Αζερμπαϊτζάν - Μπρουνέι Νταρουσαλάμ - Ινδονησία - Φιλιππίνες - Βολιβία
- Χώρες με τις οποίες η ΕΕ διαπραγματεύεται αυτόνομη επενδυτική συμφωνία**
Κίνα

* Συμφωνίες Οικονομικής Εταιρικής Σχέσης

ΕΜΠΟΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ

Ποιοί επωφελούνται από τις ΣΕΕ:

- Από τις ΣΕΕ επωφελούνται οι **παραγωγοί και εξαγωγείς** των προϊόντων εκείνων, που με βάση τις πρόνοιες της κάθε συμφωνίας απολαμβάνουν **προτιμησηςιακής δασμολογικής μεταχείρισης**. Πέραν όμως από την αύξηση της ανταγωνιστικότητας συγκεκριμένων προϊόντων λόγω της μείωσης των δασμολογικών επιβαρύνσεων, οι ΣΕΕ επιφέρουν **καθολικά οφέλη**, τα οποία αφορούν στη μείωση των **μη-δασμολογικών εμποδίων**, στην **ενίσχυση της διαφάνειας** και στη γενικότερη **διευκόλυνση του εμπορίου**.

Επωφελούνται προτιμησηςιακής δασμολογικής μεταχείρισης, όλα τα προϊόντα που εξάγονται από την ΕΕ (Κύπρο):

- Όχι. Προτιμησηςιακή δασμολογική μεταχείριση έχουν μόνο τα προϊόντα που ικανοποιούν τις πρόνοιες για τους **Κανόνες Καταγωγής** (Rules of Origin - RoO), οι οποίοι προσδιορίζουν την προέλευση των προϊόντων βάσει του βαθμού κατεργασίας ή μεταποίησης.

περισσότερα για τους Κανόνες Καταγωγής [εδώ](#)

πως να εξετάσετε αν ειπωφελείστε από μια ΣΕΕ

1. Προσδιορίστε τη χώρα εξαγωγής που σας ενδιαφέρει και εξετάστε αν υπάρχει ΣΕΕ με την ΕΕ (ελέγξτε από [εδώ](#))
2. Εντοπίστε τον δασμολογικό κωδικό (HS code) του προϊόντος για εξαγωγή
3. Εξακριβώστε αν ο κωδικός περιλαμβάνεται στον κατάλογο προτιμησηςιακής δασμολογικής μεταχείρισης στη ΣΕΕ με τη συγκεκριμένη χώρα
4. Εξετάστε αν σύμφωνα με τις πρόνοιες για τους Κανόνες Καταγωγής, τα προϊόντα μπορούν να προσδιοριστούν ως προέλευσης ΕΕ (Κύπρου)
5. Εξασφαλίστε τα απαραίτητα έγγραφα που χρειάζονται για την εξαγωγή του προϊόντος

Η βάση δεδομένων [Market Access Database](#) θα σας βοηθήσει σε όλα τα πιο πάνω στάδια.

ΕΜΠΟΡΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Ποιοί επωφελούνται από τις ΣΕΕ;

- Από τις ΣΕΕ επωφελούνται **φυσικά ή νομικά πρόσωπα** που **παρέχουν** ή **επιθυμούν να παρέχουν** μια υπηρεσία, μεταξύ άλλων και ως επενδυτές.

Με ποιούς τρόπους φιλελευθεροποιείται το εμπόριο υπηρεσιών;

- Οι ΣΕΕ προνοούν για τις πιο κάτω **μορφές φιλελευθεροποίησης**:
 1. **Πρόσβαση στην αγορά (Market Access)**: Εξάλειψη/μείωση περιορισμών για πρόσβαση στην αγορά υπηρεσιών μεταξύ των συμβαλλομένων μερών.
 2. **Εθνική μεταχείριση (National Treatment)**: Κάθε μέρος εξασφαλίζει σε παροχείς υπηρεσιών του άλλου μέρους, ίση μεταχείριση με αυτήν που εξασφαλίζει στους δικούς του παροχείς υπηρεσιών.
 3. **Ρυθμιστικό πλαίσιο (Domestic Regulation)**: Διασφάλιση ότι όλα τα μέτρα και πολιτικές που επηρεάζουν την παροχή υπηρεσιών θα εφαρμόζονται με δίκαιο τρόπο (πχ. έκδοση αδειών).
 4. **Διαφάνεια (Transparency)**: Τα μέρη αλληλοενημερώνονται για μέτρα που λαμβάνονται και αφορούν στην παροχή υπηρεσιών.

Ψηφισμένο για το εμπόριο υπηρεσιών

Η δυνατότητα μιας εταιρείας παροχής υπηρεσιών να εξασφαλίσει πρόσβαση στην αγορά τρίτης χώρας και, γενικότερα, να επωφεληθεί από μια ΣΕΕ, εξαρτάται από το συγκεκριμένο περιεχόμενο της συμφωνίας που έχει συνάψει η ΕΕ με την υπό εξέταση χώρα.

Γενικά, στις ΣΕΕ προβλέπονται διαφορετικές πρόνοιες για κάθε τομέα υπηρεσιών, αλλά και για κάθε τρόπο (mode) παροχής υπηρεσιών (αν δηλαδή οι υπηρεσίες θα παρασχεθούν μέσω διαδικτύου, μέσω της φυσικής μετάβασης προσωπικού στη χώρα του εξωτερικού ή μέσω δημιουργίας θυγατρικής εταιρείας στο εξωτερικό).

Δεδομένης της πολυπλοκότητας του θέματος και με στόχο την καλύτερη πληροφόρηση των κυπριακών επιχειρήσεων, η Υπηρεσία Εμπορίου

έχει ετοιμάσει **εξειδικευμένο οδηγό για τις πρόνοιες που αφορούν στο εμπόριο υπηρεσιών στις ΣΕΕ.**

Πηγές πληροφόρησης

Στην ιστοσελίδα της Γενικής Διεύθυνσης Εμπορίου (**DG Trade**) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, μπορείτε να βρείτε γενικές πληροφορίες για την εμπορική πολιτική της ΕΕ, καθώς και πληροφορίες για τις ισχύουσες και υπό διαπραγμάτευση Συμφωνίες Ελεύθερου Εμπορίου.

Το **Market Access Database** αποτελεί δωρεάν βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από την οποία παρέχονται επικαιροποιημένες πληροφορίες για τους όρους που ισχύουν για τις εξαγωγές σε πάνω από 100 τρίτες χώρες. Παρέχονται -μεταξύ άλλων- πληροφορίες για τους ισχύοντες δασμούς, τις διατυπώσεις εισαγωγής και τα έντυπα που πρέπει να συμπληρωθούν, στατιστικές, καθώς και τα κυριότερα εμπόδια που επηρεάζουν τις εξαγωγές ανά χώρα και ανά τομέα.

Εβδομαδιαίο ενημερωτικό δελτίο της Γενικής Διεύθυνσης Εμπορίου (DG Trade) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, από το οποίο μπορείτε να ενημερώνεστε για τις τελευταίες εξελίξεις στον τομέα της εμπορικής πολιτικής της ΕΕ και ειδικότερα για τις υπό διαπραγμάτευση Συμφωνίες Ελεύθερου Εμπορίου.

Ψέστε μας τις απόψεις και τα συμφέροντα σας

Η Υπηρεσία Εμπορίου είναι υπεύθυνη για τη διαμόρφωση των θέσεων της Κύπρου στις εμπορικές διαπραγματεύσεις που διεξάγει η ΕΕ για σύναψη ΣΕΕ.

Είναι σημαντικό για την Υπηρεσία Εμπορίου να γνωρίζει τις απόψεις των κυπριακών επιχειρήσεων και άλλων ενδιαφερομένων, οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν για τον καλύτερο καθορισμό των θέσεων και επιδιώξεων της Κύπρου σε κάθε διαπραγματευτική διαδικασία.

Εάν η επιχείρησή σας αντιμετώπισε οποιαδήποτε εμπόδια κατά την προσπάθεια εξαγωγής προϊόντων ή υπηρεσιών, ή αν χρειάζεστε καθοδήγηση σχετικά με το πώς μπορείτε να χρησιμοποιήσετε τις ΣΕΕ για να αποκτήσετε πρόσβαση σε νέες αγορές, επικοινωνήστε μαζί μας.

Κλάδος Εμπορικής Πολιτικής και Διμερών Σχέσεων
Υπηρεσία Εμπορίου
Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού

Διεύθυνση:
Ανδρέα Αραούζου 6, Λευκωσία

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Υπουργείο Ενέργειας, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
1421 Λευκωσία

τηλ.: 22 867224, 22 867229
φαξ: 22 375120